

इत्यादिकानि रूपाणि सर्वाण्यपि भौवादिकव्यतिवत् (1640) ज्ञेयानि । शतरि व्ययन्-न्ती, ¹वीतम्-तः, क्पि-संवीः-संव्यौ-संव्यः; ²दोषवीः, ³संव्याय, ⁴परिवीय-परिव्याय, संवीय-संव्याय, ⁵नीवी^A, ⁶नीविः, इत्यादिकानि रूपाणि अस्य धातोः विशेषेण भवन्तीति ज्ञेयम् ।

(1660) “व्रज गतौ” (I-भ्वादिः-253. सक. सेट्. पर.)

व्राजकः-जिका, व्राजकः-जिका, विव्रजिषकः-षिका, वाव्रजकः-जिका ;

व्रजिता-ती, व्राजयिता-त्री, विव्रजिषिता-त्री, वाव्रजिता-त्री ;

इत्यादिकानि रूपाणि समस्तान्यपि भौवादिकध्रजतिवत् (926) ज्ञेयानि ।

⁷व्रजः, ⁸व्रज्या, ⁹व्राज्यम्, ¹⁰परिव्राट्-परिव्राड्-परिव्राजौ-परिव्राजः, इमानि रूपाण्यधिकान्यत्रेति विशेषः । ¹¹व्राजिः, ¹²वज्रम् ।

1. निष्ठायाम् यजादित्वात् संप्रसारणे, दीर्घे च रूपमेवम् ।
'वपादेस्तु यवोर् विश्वोद् दोषवीश्च पटोत्तुकि।' इति प्र. सर्वस्वे ।
 2. दोषान् व्ययते इति दोषवीः । क्पि रूपमेवम् ।
 3. ल्यपि 'व्यश्च' (6-1-43) इति संप्रसारणनिषेधः । तेन एवं रूपम् ।
 4. परिपूर्वकात् व्येजस्तु 'विभाषा परेः' (6-1-44) इति ल्यपि सम्प्रसारणनिषेधवि-
कल्पात् रूपद्वयमिति बोध्यम् । 'समो वा इत्थेके' इति ; तेन संवीय—
संव्याय इति प्र. सर्वस्वे ।
 5. 'कृदिकारादक्तिनः' (ग. मृ. 4-1-45) इति ङीष् रूपमेवम् । नीवी मूलधनम्
इति केचित् । नीवी-वत्प्रत्ययः ।
 6. 'नौ व्यो यलोपः पूर्वपदस्य च दीर्घः' (द. उ. 1-64) इति नावुपपदे धातोः इण्-
प्रत्ययः, ङिच् यलोपः पूर्वपदस्य च दीर्घः । निवीयतेऽसाविति नीविः ।
 7. 'गोचरसञ्चरवहव्रज—' (3-3-119) इत्यधिकरणे घप्रत्ययान्तो निपातितः ।
व्रजः=गोकुलम् ।
 8. 'व्रजयजोर्भावे क्यप्' (3-3-98) इति भावे ङीष्णिक् क्यप्प्रत्ययः । किनोऽपवादः ।
परिव्रज्या सन्न्यासः ।
 9. ण्यति, 'अजिव्रज्योश्च' (7-3-60) इति कुत्वनिषेधः ।
 10. परावुपपदे औणादिके (द. उ. 9-8) क्पिप्रत्यये, दीर्घे जकारस्य षकारे च
रूपमेवम् । परित्यज्य सर्वं व्रजति इति परिव्राट्=यतिः ।
 11. औणादिके (द. उ. 1-53) जिप्रत्यये, जित्वाहुपधावृद्धिः । तेन रूपमेवम् ।
व्राजिः=मनः [मुनिः] ।
 12. व्रजति सर्वत्र प्रेरित इति औणादिके (द. उ. 8-46) रन्प्रत्यये निरुद्धः । रेफलोपो
निपातनात् । वज्रम्=पविः ।
- A. 'नीवीमतिक्रम्य सितेतरस्य तन्मेखलामध्यमणेरिवाचिः ॥' कु. संभवे 1-38.